

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Tantiémy po novele zákona o obchodních korporacích

Dne 1. ledna 2021 nabyde účinnosti novela zákona o obchodních korporacích. Novela v řadě bodů pouze vyjasňuje zákonný text a pro větší uživatelský komfort výslovně normuje závěry dovozované v soudní praxi či literatuře. V některých bodech však novela přináší významné změny. Jednou z nich je stanovení nových pravidel pro rozdělování tantiém. Novela nenápadným vypuštěním jediného slova v § 417 odst. 3 ZOK zpřísňuje většinu, která musí o rozdělování tantiém rozhodnout.

Rozdělování tantiém v akciové společnosti podle účinné úpravy

Již podle dnes účinné právní úpravy platí, že zisk či jeho část lze rozdělit mezi jiné osoby, než jsou akcionáři, pouze tehdy, stanoví-li tak stanovy akciové společnosti. Pokud stanovy o rozdělování tantiém mlčí, nemůže valná hromada o jejich rozdělení rozhodnout.

Pokud akcionáři neupraví možnost rozdělit tantiémy již při založení akciové společnosti, mohou takové ustanovení do stanov vložit během života akciové společnosti rozhodnutím valné hromady o změně stanov.^[1] Protože rozdělováním tantiém jsou akcionáři zkracováni na svém právu na podíl zisku, vyžaduje zákon, aby o umožnění rozdělování tantiém bylo rozhodnuto superkvalifikovanou většinou. Rozhodnutí o umožnění rozdělování tantiém musí být na valné hromadě přijato alespoň tříčtvrtinovou většinou hlasů přítomných akcionářů. Jestliže společnost vydala akcie různého druhu (například akcie s rozdílnou vahou hlasů, pevným podílem na zisku či prioritní akcie^[2]), vyžaduje se k přijetí rozhodnutí také souhlas alespoň tříčtvrtinové většiny hlasů přítomných akcionářů, která je počítána zvláště u každého druhu akcií (§ 417 odst. 3 ZOK).^[3]

Především v akciových společnostech, které vydaly různé druhy akcií, nemusí být jednoduché takové většiny dosáhnout. Majoritní akcionáři jsou sice zpravidla schopni dosáhnout kvalifikované většiny počítané z hlasů všech akcionářů, ne vždy však vlastní dostatečný počet všech druhů akcií, aby dosáhli tříčtvrtinové většiny napříč jednotlivými druhy akcií.

Jakmile ovšem jednou superkvalifikovaná většina schválí umožnění rozdělování tantiém, nebo pokud akcionáři pamatovali na rozdělování tantiém již při založení akciové společnosti (přijetí originálního znění stanov), jejich rozdělení podle dnes účinné úpravy prakticky nic nebrání. Neurčí-li stanovy akciové společnosti jinak, jsou podmínky pro rozdělení tantiém shodné s podmínkami pro rozdělení dividend. Nestanoví-li stanovy u konkrétní společnosti jinak, pro rozhodnutí o rozdělení tantiém v jednotlivých letech postačí dosažení prosté většiny hlasů akcionářů zúčastněných na zasedání valné hromady; to bez ohledu na to, jakého druhu jsou akcie hlasujícího akcionáře (§ 415 ZOK).^[4]

Rozdělování tantiém v akciové společnosti od 1. ledna 2021

Novela rozdělování tantiém zpřísňuje a dává akcionářům větší kontrolu nad rozdělováním zisku jiným osobám.

I nadále bude platit, že tantiémy lze rozdělit pouze tehdy, stanoví-li tak stanovy akciové společnosti. Pokud by měly být stanovy po 1. lednu 2021 doplněny o ustanovení umožňující rozdělení tantiém, podle budoucí zákonné úpravy postačí, pokud takovou změnu stanov schválí dvě třetiny hlasů

akcionářů přítomných na zasedání valné hromady.

Požadavek superkvalifikované většiny však nemizí. Podle právní úpravy účinné od 1. ledna 2021 bude muset o každém rozdělení tantiém rozhodovat tříčtvrtinová většina hlasů přítomných akcionářů; opět přitom platí, že jestliže společnost vydala více druhů akcií, vyžaduje se k rozhodnutí o rozdělení tantiém také souhlas alespoň tříčtvrtinové většiny hlasů přítomných akcionářů za každý druh akcií.[5]

Zatímco tak podle právní úpravy účinné do 31. prosince 2020 stačilo dosáhnout superkvalifikované většiny pouze jednou nebo na rozdělování tantiém pamatovat při zakládání akciové společnosti, počínaje následujícím rokem bude třeba dosáhnout tříčtvrtinové většiny počítané podle druhů akcií pokaždé, když akciová společnost bude chtít přiznat tantiémy členům představenstva či dozorčí rady.[6]

Shrnutí

Novela zákona o obchodních korporacích přináší významnou změnu pro pravidla o rozdělování tantiém. Podle úpravy účinné do konce tohoto roku platí, že předvídají-li stanovy možnost rozdělit zisk jiným osobám, než jsou akcionáři, k rozhodnutí o rozdělení tantiém postačí souhlas většiny hlasů akcionářů přítomných na zasedání valné hromady. Od 1. ledna 2021 bude muset schválit rozdělení tantiém tříčtvrtinová většina hlasů přítomných akcionářů. Vydala-li akciová společnost akcie různého druhu, je zásadně nezbytný také souhlas alespoň tříčtvrtinové většiny hlasů přítomných akcionářů v rámci každého druhu akcií.

Mgr. Jan Flídr

GLATZOVA & Co.

[GLATZOVA & Co., s.r.o.](#)

Betlémský palác,
Husova 5
110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 401 440
Fax: +420 224 248 701
e-mail: office@glatzova.com

[1] To za předpokladu, že stanovy svěří rozhodování o změně stanov do působnosti valné hromady [§ 421 odst. 2 písm. a) ZOK]. Jestliže stanovy o změně stanov mlčí, lze stanovy měnit zásadně pouze dohodou všech akcionářů.

[2] Předepisuje-li zákon hlasování podle druhů akcií, jsou oprávněni hlasovat také vlastníci akcií, se kterými hlasovací právo jinak spojeno není. Toto pravidlo bude s účinností od 1. ledna 2021 výslovně obsaženo v § 276 odst. 3 ZOK. Lze jej však dovodit ze smyslu právní úpravy již dnes.

[3] Souhlas kvalifikované většiny hlasů akcionářů určitého druhu akcií není vyžadován pouze tehdy, pokud se jich rozhodnutí o umožnění rozdělení tantiém nedotkne. Dodávám, že pro usnesení o

umožnění rozdělování tantiém musí hlasovat také dvoutřetinová většina hlasů akcionářů přítomných na zasedání valné hromady, tj. většina obecně požadovaná pro změnu stanov akciové společnosti (§ 416 odst. 1 z. o. k.).

[4] K požadavku superkvalifikované většiny dle § 417 odst. 3 ZOK srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 3. 2019, sp. zn. 27 Cdo 3885/2017: „K rozhodnutí valné hromady o změně stanov, jíž má být připuštěno rozdělení zisku (i) jiným osobám než akcionářům, je zapotřebí kvalifikovaná většina hlasů určená § 417 odst. 3 z. o. k.“ Dále srov. Šuk, P. in štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář, 2. vydání, C. H. Beck, Praha, 2017, komentář k § 417, m. č. 15: „Usnesením o „umožnění rozdělení zisku jiným osobám než akcionářům podle § 34 odst. 1“ se rozumí rozhodnutí o změně stanov, jež umožní, aby podíl na zisku mohl být rozdělen i jiným osobám než akcionářům (např. členům volených orgánů v podobě tantiém), nikoliv již usnesení o rozdělení zisku.“

[5] Nadále bude platit výjimka, dle níž souhlas kvalifikované většiny hlasů akcionářů určitého druhu akcií není vyžadován, pokud se rozhodnutí o rozdělení tantiém takového druhu akcií nedotkne.

[6] Dodávám, že pokud budou stanovy akciové společnosti umožňovat rozdělování tantiém a smlouva o výkonu funkce zakládat členu voleného orgánu nárok na tantiému, bude smlouva o výkonu funkce představovat dostatečný právní základ pro budoucí rozdělení tantiém za podmínky, že bude smlouva o výkonu funkce schválena superkvalifikovanou tříčtvrtinovou většinou dle § 417 odst. 3 ZOK. V takovém případě nebude nutné o rozdělení tantiém každoročně rozhodovat a statutární orgán bude moci tantiémy vyplatit na základě dříve schválené smlouvy o výkonu funkce.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Nařízení prodeje jednotky jako ultima ratio ochrany práv ostatních vlastníků?](#)